

TÜRKİYE DENİZCİLİK MECLİSİ TOPLANTISI

06 EKİM 2020, VİDEOKONFERANS

AYŞE ÇELEBİ DOĞAN

TOBB

TOPLANTI GÜNDEMİ

1. Ülkemiz karasularının Emisyon Kontrol Alanı (ECA) ilan edilmesi hakkında görüşülmesi
2. Yükün doğru kişiye teslim edilmesi süreçleri
3. 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca deniz kirliliğinde gemilere kesilen cezalar
4. Peşin vergi uygulamasının getirdiği finansal yük
5. Avrupa Komisyonu Ticari Bariyer Raporu ve Türkiye Gemi İnşa Sanayicileri Birliği (GİSBİR) Görüşleri
6. Türkiye Denizcilik Meclisi danışmanının belirlenmesi
7. Görüşülmesi istenen diğer hususlar

Türkiye Denizcilik Meclisi Başkanı Sn. Recep Düzgit, 6 Ekim 2020 tarihinde saat 14.00'te Zoom üzerinden gerçekleştirilen, kamu ve özel sektörün üst düzey temsilcilerinin katılım sağladığı Türkiye Denizcilik Meclisi toplantısının gündemine ilişkin bilgi vermiş ve toplantı gündemini görüşmek üzere toplantıyı açmıştır.

TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Sn. Tamer Kiran, Türkiye Denizcilik Meclisi toplantısının pandemi nedeniyle gerçekleştirilemediğini, sektörün birçok alanda aksiyon alması gerektiğini, orta ve uzun vadeli çalışması gereken hususlar olduğunu belirtmiş ve bu bağlamda toplantı gündeminin yoğun olduğunu ifade etmiştir.

1. Ülkemiz karasularının Emisyon Kontrol Alanı (ECA) ilan edilmesi hakkında görüşülmesi

Türkiye Sektör Meclisleri Uzmanı Sn. Ayşe Çelebi Doğan, TOBB tarafından "Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Mevzuat Revizyonları" hakkında istenen görüş kapsamında Mersin DTO ve GİSBİR'den gelen öneri hakkında bilgi vermiş ve ülkemiz karasularının ECA Bölgesi ilan edilmesi talebinin önemine istinaden Meclis toplantı gündemine alındığı bilgisini vermiştir.

Türkiye Denizcilik Meclisi Üyesi Sn. Mehtap Özdemir, Akdeniz'in Sülfür oksitler (SOx) ile ilgili ECA ilanının Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO)'nun gündeminde olduğunu, AB ve Fransa'nın Akdeniz'in azot oksitler (NOx) açısından ECA ilan edilmesi yönünde isteklerinin bulunduğunu, ülkemiz karasularının Sox ve Nox açısından ECA ilan edilmesi sonrasında anlaşmanın kabotajda çalıştırılan gemileri de ilgilendirebileceğini düşündüklerini ifade etmiş bu nedenle konun netleştirilme ihtiyacı bulunduğunu belirtmiştir.

Mersin DTO Yönetim Kurulu Üyesi Sn. Bekir Yıldız, ülkemiz karasularının tamamının ECA bölgesi ilan edilmesi halinde, Akdeniz dışındaki denizlerde de sülfür oranı düşük yakıt yakacağını, bu durumun ülkemizin büyük gemiler ile daha çok rekabet edilmesine imkan tanıyacağını düşündüğünü ifade etmiştir.

Türkiye Denizcilik Meclisi Üyesi Sn. Cihan Ergenç, dünyada denizcilik sektörü için getirilen uluslararası kurallara sektörün uyduğunu ancak dünya genelinde rafinerilerin isten standartta yakıt üretmediğini, çok düşük sülfürlü fuel oil (binde beş) üretimin dünyada %3 civarında olduğuna dikkat çekmiş ve kurallar konulurken tamamlayıcı sektörler ile birlikte düşünülmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Denizcilik Genel Müdür Yardımcısı Sn. Burak Aykan, IMO'da görev yapmış olduğu 5 yıl boyunca bu ve benzeri pek çok konunun gündeme geldiği, IMO toplantılarında Fransa'nın öncülüğünde Akdeniz'in ECA ilan edilmesiyle ilgili bilgilendirmelerin yapıldığı, Türkiye'nin çalışmalarına aktif olarak katılım sağladığı Barselona Sözleşmesi kapsamında kurulan REMPEC isimli merkezin, Akdeniz'in ECA bölgesi ilanının, Merkezin bakanlar seviyesinde yapılan bir toplantısında imzalanan protokolde gündeme geldiği ancak konun IMO'nun Deniz Çevresini Koruma Komitesinin gündemine, etki analizi yapılmasının ardından getirileceği, yürütme ve

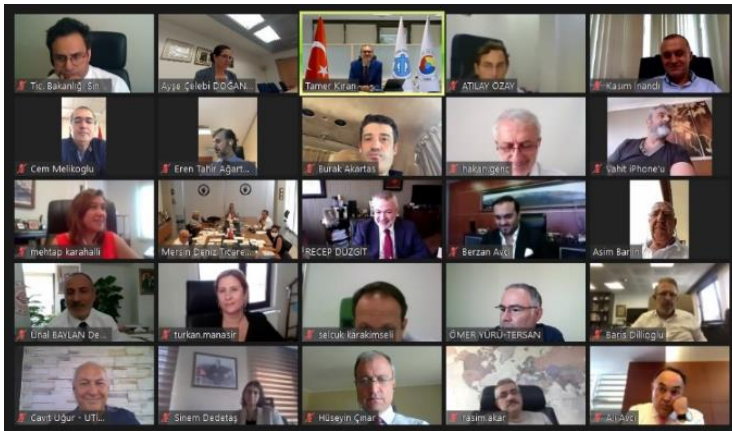

uygulamaya ilişkin tarihin Komite çalışmalarının ardından verileceği bilgisini vermiştir. Sn. Aykan, Akdeniz'in ECA bölgesi ilanının önümüzdeki birkaç yıl içinde hayata geçmesini beklemediklerini, konun avantaj ve dezavantajlarının iyi belirlenmesi gerektiğini belirtmiştir.

2. Yükün doğru kişiye teslim edilmesi süreçleri

Sn. Recep Düzgüt, Mülga Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı tarafından düzenlenen yük teslim talimat formunun, Danıştay Dava Daireleri Genel Kurulunun iptal kararının ardından tekrar gündeme geldiğini, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Denizcilik Genel Müdürlüğü'nün yükün doğru kişiye teslimi konusuna açıklık getiren bir yazı yazdığını, yazının memnuniyet verici olduğunu, yazı ile Türk Ticaret Kanunu'ndan gelen güç ile teslim belgesinin taşıyanın sorumluluğu olup olmadığı tartışmasının kapandığını ifade etmiştir. Sn. Düzgüt, Ticaret Bakan Yardımcısı Sn. Rıza Tuna Turagay'ın başkanlığında yapılan toplantıda Gümrükler Genel Müdürü Sn. Mustafa Gümüş'ün Gümrük İdaresi olarak yük teslim talimat formu aramadıklarını, konun taşıyan ile alıcı arasında bir prosedür olduğunu belirttiğini, bu ifadenin konuya açıklık getirdiğini belirtmiş ve fahiş fiyat uygulamalarına karşı bir disiplin oluşturulması gereğinin altını çizmiştir.

Türkiye Denizcilik Meclisi Üyesi Sn. Emre Eldener, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının yük teslim talimat formuna (ordino) ilişkin yazısının, malın tesliminin taşıyan ile alıcı arasında iki taraflı bir hukuki işlem olduğunu belirtmesi açısından önemli olduğunu, Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün bir belge ya da elektrik uygulama ile sürece dahil olmasının beklendiğini ifade etmiştir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Denizcilik Genel Müdürü Sn. Ünal Baylan, Bakanlığın, yazının, konuya taraf tüm paydaşların probleminin anlamaya çalışılarak yazıldığını, bundan sonraki süreçte, ordino adı altında ithalatçıdan yük teslim talimat formu altında talep edilen ancak iş ile ilgisi bulunmayan maliyet kalemlerinin bulunmaması gerektiğini, formun malın doğru

kişiye teslim edilmesi ve tüm tarafların verdiği hizmetten dolayı ücretini alabildiği bir belge olması gerektiğini belirtmiştir.

Türkiye Denizcilik Meclisi üyeleri, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından, konuya taraf tüm paydaşların durumunun gözetilerek ayrıntılı bir şekilde hazırlanan ve duruma açıklık getiren yazı için teşekkürlerini sunmuştur.

Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Sn. Sinan Akyüz, Danıştay İdare Dava Daireleri Genel Kurulunun vermiş olduğu kararın gerekçesi çerçevesinde Ticaret Bakanlığının düzenleme yapma yetkisi bulunduğu sonucunun çıkarılmasının doğru olmadığını, Bakanlığın 2000 yılından bu yana ordino'nun tarafı olmadığını yönünde görüş bildirdiğini ve bu yöndeki duruşunu muhafaza ettiğini ve yetkisi bulunmadığını ifade etmiştir. Sn. Akyüz, ordino adı altında hizmetle ilgisi olmayan ücretlerin alınması konusunda tarafların bir araya gelmesi

gerektiğini, ithalatçılara, konşimento üzerindeki anlaşma maddelerinin içerikleri, limanlarda olabilecek masraflar ve teslim şekilleri gibi konularda eğitim verilmesi gerektiğini, Bakanlık olarak destek veremeye hazır olduklarını, TOBB'a bu konuda görev düştüğünü ifade etmiştir.

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Sn. Cihat Lokmanoğlu, ithalatçılara mal taşıma süreçleri ve liman hizmetleri konusunda eğitim verilmesinin önemli olduğunu, ordino adı altında hizmet ile ilgili olmayan ücretlerin talep edildiğini, ücret konusunda acentelik tarifesinde olduğu gibi bir tarife belirlenebileceğini ifade etmiştir.

3. 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca deniz kirliliğinde gemilere kesilen cezalar

Sn. Recep Düzgit, çevre cezalarının gemilerin kirlilik ebadına göre veya hacmine göre verilmediği grostona göre verildiğini, bu nedenle de kesilen cezanın suç ile doğru orantılı olmayan sonuçlar ortaya çıkardığını, diğer yandan yüksek ceza oranları nedeniyle sigorta şirketleri ile sıkıntı yaşanmaya başladığını, en önemli problemlerden birinin ise Türk tersanelerine bakım onarım için gelen gemilerin suçun ceza ile orantılı olmaması nedeniyle gelmekten vazgeçmeleri ve bu nedenle yaşanan döviz kaybı olduğunu aktarmıştır. Sn. Düzgit, kirliliğin hacimsel ve boyutsal ölçümünün farklı teknolojiler kullanılarak ölçülebildiğini, konun İstanbul Büyükşehir Belediyesine (İBB)'ye aktarılması önerisinde bulunmuştur.

İstanbul Şehir Hatları A.Ş. Genel Müdürü Sn. Sinem Dedetaş, konun Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile birlikte çalışılmasına vurgu yapmış ancak gündem oluşturmak ve kamuoyu yaratmak amacıyla konuyu İBB'ye taşıyabileceğini belirtmiştir.

Türkiye Denizcilik Meclisi Üyesi Sn. İbrahim Kontaytekin, firma olarak almış oldukları çevre cezasının nedenleri ve cezanın iptali için açmış oldukları dava ile cezanın iptali hakkında bilgi vermiştir. Sn. Kontaytekin, mevzuatta "uygun şartlar olmadığında gemiye numune verilmeyebilir" hükmü nedeniyle standart dışı uygulamalar yaşanabildiği, bu maddenin mevzuattan çıkarılması gerektiğini ifade etmiş ve cezalar konusunun Anayasa Mahkemesi'ne götürülebileceğini belirtmiştir.

GİSAŞ Genel Müdürü Sn. Türkan Manasrı Öz, cezaların groston üzerinden olması nedeniyle oluşan kirlilik ile uyumlu olmayan yüksek miktarlarda ceza ile karşı karşıya kalılabildiğini, gemi bakımı için yurtdışından gelen gemilerin orantısız aldıkları cezalar nedeniyle gelmekten vazgeçtiğini tersanecilik sektörünün bu durumdan büyük zarar gördüğünü aktarmıştır.

4. Peşin vergi uygulamasının getirdiği finansal yük

Sn. Cihat Lokmanoğlu, peşin vergi uygulamasının eskiden olduğu gibi uygulanmasının pandemi sürecinde ülke genelinde her sektörden firmanın ekonomik olarak rahatlamasını sağlayacağını ifade etmiştir.

Sn. Recep Düzgit, mevcut vergi uygulaması ile, tahsilatı yapılmamış olan bir işin vergisinin ödenmesinin firmaların özkaynağını azalttığını ancak konuya ilişkin bir çözüm alınamayacağını düşündüğünü belirtmiştir.

GİSBİR Mali Danışmanı Sn. Murat Erişti, peşin vergi uygulamasının enflasyonun yüksek olduğu dönemlerden kalma bir uygulama olduğu, vergi konseyi tarafından, peşin vergi uygulamasının

dördüncü geçici vergi döneminin kaldırılması için Hazine ve Maliye Bakanlığına istekte bulunulduğu ancak Bakanlığın konuyu menfi değerlendirdiği bilgisini vermiştir.

5. Avrupa Komisyonu Ticari Bariyer Raporu ve Türkiye Gemi İnşa Sanayicileri Birliği (GISBİR) Görüşleri

Sn. Mehtap Özdemir, AB'nin son dönemde özellikle kendi ticaretini korumaya yönelik çalışmalar yaptığını belirtmiş, bu kapsamda hazırlanan AB Komisyonu Ticari Bariyer Raporu hakkında bilgi vermiştir. 58 dış ülkenin AB üye ülkelerine yapmış olduğu ticarete uyguladığı bariyerleri inceleyen raporun AB Parlamentosuna sunulduğunu ifade eden Sn. Özdemir, Türkiye'nin Gümrük Birliği ülkesi olmasına karşın 23 bariyer ile Hindistan ile birlikte 5. sırada yer aldığı, raporda; menşei belgesi ibraz talepleri, ithalat ve lisans rejimi kriterleri gibi Türkiye tarafından uygulanan birtakım bariyerlerin ticari bariyer olarak adlandırıldığı, açık ve net olarak Türkiye'nin Gümrük Birliğinden kaynaklanan birtakım avantajları olduğu ve bunu eşit bir uygulamaların olması gerektiğinin vurgulandığı, AB'nin bundan sonraki süreçte mütekabiliyeti dikkate alacağı bilgisini vermiş ve konun ülkemiz dış ticareti açısından önemine dikkat çekmiştir.

6. Türkiye Denizcilik Meclisi danışmanının belirlenmesi

Sn. Ayşe Çelebi Doğan, Türkiye Sektör Meclislerinin Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği kapsamında Meclis çalışmalarına destek olmak üzere akademik veya sektöründe uzman olan bir danışman atanabileceği bilgisini vermiştir.

Sn. Tamer Kıran, danışmanın sektörün içinden konusuna hakim bir kişi olması ve sektöre ilişkin konuları bir raportör gibi Meclis Başkanı, üyeleri ve sekreteryaya ile istişare halinde toparlaması ve takip etmesi gerektiğini belirtmiş ve varsa danışman aday önerilerinin iletilmesini istemiştir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Denizcilik Genel Müdürü Sn. Ünal Baylan, sektörün farklı pek çok konu başlığının bulunduğunu, Meclis içinde yer alan üyelerin farklı alanlarda faaliyet gösteren konusuna hakim kişiler olduğunu, üyelerin gündeme ilişkin hazırlık yaparak toplantılara katılmalarının danışman ihtiyacını karşılayabileceğini ifade etmiştir.

Karar: Danışman atanmasına ilişkin gündemin daha sonra değerlendirilmesine karar verilmiştir.

7. Görüşülmesi istenen diğer hususlar

Sn. Tamer Kıran, İMEAK DTO ve Türkiye Denizcilik Meclisi tarafından uzun dönemden bu yana gündeme getirilen teminat mektubu sorununun çözüme kavuştuğu bilgisini paylaşmıştır. Yabancılar tarafından Türk tersanelerine sipariş edilen gemiler için tersanelerin vermek zorunda olduğu teminat mektuplarının kabulü ve istenen komisyon oranları nedeniyle yaşanan sıkıntılar karşısında Eximbank'ın teminat mektubu vermeye başladığını belirten Sn. Kıran, Eximbank'ın ayrıca, tersanelere, ihraç amaçlı inşa edilecek gemiler için proje bazında kredi sağlamaya başladığı bilgisini paylaşmıştır.

T. Denizcilik Meclisi Üyesi Sn. İsmet Salihoğlu, Akdeniz ve Karadeniz deniz taşımacılığında yaklaşık %35 pazar payına sahip olan Türk koster filosunun yenilenmesi amacıyla başlatılan finansal çalışmalar hakkında bilgi vermiştir. Yaşlanan koster filosunun yenilenmesi amacıyla oluşturulan finans modelinin, son dönemde artan faiz oranları ve döviz kuru nedeniyle kullanılmadığını belirten Sn. Salihoğlu, bölgedeki rekabet gücünün korunabilmesi ve çevre ve

emniyet açısından risk taşıyan filonun bir an önce yenilenmesi ihtiyacı çerçevesinde finans modelinin hayata geçirilebilmesi için alternatif çözümlere ilişkin çalışmaların yapıldığı bilgisini aktarmıştır.

Türkiye Denizcilik Meclisi Üyesi Sn. Hakan Genç, TÜRKLİM olarak, Kıyı Tesislerinde Verilen Hizmet Kalemlerinin Belirlenmesi ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğe ilişkin yaşanan sorunlar hakkında Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sn. Asil Karaismailoğlu ile bir toplantı gerçekleştirdikleri bilgisini vermiştir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Denizcilik Genel Müdürü Sn. Ünal Baylan, Tebliğ'de yapılacak değişiklik ile; dünyada da bir hizmet kalemi olarak görülen ve limanlarda alınan ISPS ücretinin hizmet kalemlerine ekleneceği, hizmet kalemlerinin sadece gemiye verilen hizmet kalemleri olarak tanımlanacağı böylelikle hizmet kaleminin 24 kalemde 10 kaleme düşüleceği, idarenin taban-tavan ücret belirlemeyeceğini ancak Bakanlıklarına verilen yetki çerçevesinde sektörün talepleri, rekabete aykırılık ve tekel olma gibi durumlara bakılarak bir ücret belirleme yetkisi alacağı bilgisini vermiştir.

Kıyı Emniyeti Genel Müdür Yardımcısı Sn. Okan Cıncık, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü olarak; ticaret trafiğinin Türk boğazlarında olabildiğince efektif ve hızlı bir şekilde sürdürülmesi için çalışıldığı, bu kasamda Tuzla Tersane bölgesine gelecek gemilere emniyet faktörü dikkate alınarak öncelik verildiği, yanı sıra kurtarma hizmetlerine başarılı bir şekilde devam edildiği bilgisini aktarmıştır.

Sn. Sinem Dedetaş, deniz taşımacılığının pandemide sürece en kolay adapte olan toplu taşıma şekli olduğunu, İstanbul Valiliği ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile yapılan değerlendirmeler kapsamında tüm önlemlerin alınarak sıkı bir şekilde uygulandığını ifade etmiştir.

Türkiye Denizcilik Meclisi Üyesi Sn. Kasım İnandı, deniz tarafının toplu taşımacılıkta en kolay regüle edilen ve yolcuya geniş alan sağlayan taşımacılık olduğunu, seferler sırasında alınan tedbirlerin yanı sıra gemi ve iskelelerin her gün ilaçlandığını, deniz taşımacılığı yapan işletmelerin düşen yolu sayısı nedeniyle sıkıntı yaşadığını belirtmiştir.

Sn. Recep Düzgüt, toplantı gündeminin görüşülmesinin ardından, Meclis üyelerine kapanış öncesinde aktarmak istedikleri bir husus olup olmadığını sormuş ve bir sonraki toplantının üç ay içinde yapılacağı bilgisini vererek toplantıyı kapatmıştır.